

A termelői szerveződések szerepe és fontossága a piacra jutás biztonsága szempontjából, működésük gyakorlati vonatkozásai

XIV. Magyar Paprika Napja

„Egynek minden nehéz; soknak semmi sem lehetetlen”

Széchenyi István

Jászfelsőszentgyörgy
2025. augusztus 29.

Nagypéter Sándor
Délalföldi Kertészek Szövetkezete

Termelői szervezetek Magyarországon

- Termelői szervezetségi szint a zöldség-gyümölcs ágazatban 2023. évi adat alapján országosan 20,52%
- Szükséges országos szint: 40% - meghatározottság szempontjából
- Jelenlegi elismert zöldség-gyümölcs termelői szervezetek száma 49, melyből 2025. évben 41 szervezet adott be 2024. évre vonatkozó operatív programra kifizetési kérelmet, mely 12 mrd Ft támogatási igényt jelentett.

Termelői szervezetek szervezeti és működési struktúrája

Termelői integráció vagy termelői szerveződés?
Szövetkezeti forma vagy gazdasági társaság?

- ✓ Szövetkezeti forma, 1 tag = 1 szavazat
- ✓ Transzparens időszakos gyakoriságú elszámolás, szigorú árképzési szabályok
- ✓ Ugyanaz az ár kerül kifizetésre azonos minőségért, függetlenül a termelő gazdaságának méretétől vagy technológiai felszereltségétől.
- ✓ Kifelé profitorientált, befelé nonprofit működési modell.
- ✓ Alapszabály szerinti azonos jogok és kötelezettségek. Termelők közös akaratán alapuló, közös döntési mechanizmusok által irányított működés. Több döntési szintek, lassabbnak tűnő irányítási modell, de a közös érdek erősebb termelői közösség kialakulását és szilárdabb beszállítói hűséget ad.
- ✓ Minimum feltétel: határidőben, pontos termelői kifizetés, az elszámolási ciklusok kifizetésének 30 napnál nem hosszabb fizetési határidővel kell történnie.

Termelői szerveződés = biztos termelői bázis kiépítése- fenntartása fejlesztése

- ✓ Nem felvásárlási struktúra kialakítás, hanem komplex szolgáltatás- nyújtáson alapuló termelői termékkoncentráció versenyképes piaci jelenlét megteremtése
- ✓ A termelői szerveződésnek egy ernyőnek, egy védőbástyának kell lennie, mely a tagok termékeinek piacra jutását segíti a leghatékonyabb kereskedelmi és logisztikai rendszeren keresztül, ahol a hazai és nemzetközi források legszélesebb lehetőségeit közvetett módon a termelők szolgálatába helyezi.

- ✓ A termelői összefogasánál egyik legfontosabb kiinduló pont, hogy a termelők képesek legyen a rövid távú egyéni érdekeket és prompt értékesítéseket háttérbe helyezni a hosszú távú, stratégiai szemléleten alapuló biztos piaci értékesítési vonalakat biztosító vevői körben, mint a kiskereskedelmi áruházlánci vonalon.

Milyen alapvető feladatokban kell segíteni a termelőit a termelői szerveződés irányítási menedzsmentjének a piacra jutásban?

- ✓ Termelés szervezése, hatékony termelés megszervezése. Egységes termékszortiment kialakítása. Helyi adottságok kihasználása és arra alapozott növényfajok termelése. Homogén, nagy mennyiségű árualap megteremtése. Komplex egységes termesztési technológiai módszerek kidolgozása a termelői közösségben. Szűkített legkorszerűbb fajtahasználatra, rezisztenciára alapozott termesztési rendszerek alkalmazása. Például hajtásban komplex integrált termesztési módszer: integrált biológiai növényvédelem, rezisztens vetőmagok, oltott palánták használata, mikrobiológiás – biostimulátorok - készítmények használata a termelésben, előrejelző-monitoring rendszerek alkalmazása.
- ✓ Termelői típusú infrastrukturális beruházások megvalósítása a termelői szervezetek operatív programjának támogatásával. Ilyenek többek között termelés hatékonyságát segítő gépek, berendezések, anyagmozgató eszközök, infrastrukturális beruházások (termelő berendezések-fóliaház, üvegház, ültetvény, tároló kapacitások, hűtőházak, válogató üzemek), post-hardvest eszközök. Tápoldatozó, öntözőberendezések, előrejelző eszközök, korszerűsítési beruházások.
- ✓ Pénzügyi támogatás nyújtása- termeléshez szükséges input anyagok közös hatékony, versenyképes áron történő beszerzése. Hosszú fizetési határidő mellett termelők részére nyújtott termelést segítő input anyagok biztosítása.
- ✓ Komplex szaktanácsadói rendszer – a termelőknek folyamatos szaktanácsadói iránymutatást kell kapniuk a termesztés minden lépésénél.

Termelői egységes minőségbiztosítási és nyomonkövetési rendszer kialakítása – fenntartása - fejlesztése

- ✓ Termékminőség megteremtése.
- ✓ Egységes minőségbiztosítási (GlobalGAP Grasp, IFS) és nyomonkövetési rendszer alkalmazása.
- ✓ A nyomonkövethetőség és élelmiszerbiztonság szigorú rendszerének kialakítása a termelőknél és a logisztikai telephelyen.
- ✓ ESG követelményrendszer kidolgozása.

High-tech fenntartható logisztikai rendszer kialakítása

- Hatékony, automata központi logisztikai-csomagoló rendszer kiépítése – infrastruktúra fejlesztés
- Széles csomagolási szortiment megteremtése a minél vevői kör kiszolgálása érdekében
- Környezetbarát és energiahatékony logisztikai telephely kialakítása – fenntartható logisztika
- Vevői kör kiválasztása: áruházlánci kiskereskedelem vagy nagybani piaci tevékenység – fő szempont hosszú távú értékesítési biztonság megteremtése
- Saját marketing stratégia megalkotása

Humán erőforrás fejlesztés, termelői utánpótlás bázis kialakítása

- ✓ Szakképzett vezetői menedzsment irányítás kialakítása
- ✓ Munkavállalói képzési rendszer kialakítása
- ✓ Termelők részére folyamatos továbbképzés, szakmai tudásátadás, legfrissebb szakmai információk átadása
- ✓ Fiatal termelők kiemelt támogatása a fejlesztésben, termelői elindulásban

Termelői együttműködések szerepének növelésére vonatkozó konklúzió:

- ✓ A termelők termékeinek versenyképes piacra jutásának egyetlen hosszú távú alternatívája a termelői közösség – termelői szerveződések léte
- ✓ Magyarországon a 40%-os termelői szerveződések piaci szerepével biztosíthatóvá válik az erőteljes import nyomás csökkentése. Egyben jelentősen tisztulhat a zöldség-gyümölcs kereskedelem. E folyamatot exponenciálisan gyorsíthatja az ágazatban a fordított ÁFA.
- ✓ Véleményem szerint nem új termelői szerveződésekre van szükség. Sokkal inkább cél, a meglévő termelői szerveződések nyitottságát kell ösztönözni az adott termékpályájukon a külső termelők belépésével. Nem elaprózott termelői szervezetekre, hanem piacmeghatározó és áruházlánci kiszolgálást stabilan biztosító együttműködésekre van szükség.

Termelői együttműködések szerepének növelésére vonatkozó konklúzió:

- ✓ A termelői szerveződés nemcsak termelői termékek piaci biztonságát, de társadalmi felelősségvállalást és vidékmegtartó képességet is ellátnak az együttműködés környezetében.
- ✓ Meglévő termelői szervezésekhez való csatlakozásnál a termelő a most futó uniós támogatási ciklusban az uniós támogatáson felül kiegészítő nemzeti támogatással jelentős termelői hatékonyságot, termelékenységét javító fejlesztések valósíthatók meg.
- ✓ A 2021-2027. évi uniós ciklus követő támogatási időszakban is az uniós támogatáson felül biztosítani és engedélyezni szükséges a kiegészítő nemzeti támogatás. Az unió engedélyezze, hogy ameddig a tagország nem éri el a 40%-os termelői szervezettségi szintet szabadon dönthessen kiegészítő nemzeti forrás biztosítására.

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

